
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО: ІННОВАЦІЙНІ ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Кондратьєва Олена

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-712-3-2-9>

ВСТУП

Сучасні процеси модернізації вищої освіти в Україні відбуваються під впливом масштабних глобалізаційних викликів, які зумовлюють необхідність кардинальної трансформації освітніх парадигм. Інтеграція у світовий науково-освітній простір, активізація академічної мобільності сприяють переходу від моделі пасивного засвоєння інформації здобувачами вищої освіти до стратегії формування професійних компетентностей, затребуваних на міжнародних ринках праці. Для нашої держави цей процес супроводжується потребою гармонізації національної системи вищої освіти з європейськими стандартами в умовах, що сприяє ефективній адаптації до вимог глобалізованого освітнього простору. У зазначеному контексті важливого значення набуває високий рівень іншомовної компетентності спеціалістів нефілологічного профілю таких галузей як інформаційні технології, психологія, журналістика, міжнародні відносини, для яких володіння іноземною мовою, зокрема англійською стає невід'ємним інструментом професійної діяльності.

Пріоритетним чинником трансформації освітнього процесу є інтенсивне впровадження інформаційних цифрових платформ та технологій штучного інтелекту. Наразі цифровізація вищої освіти спрямована на персоналізацію навчання, підтримку ментального здоров'я здобувачів та системний моніторинг академічних результатів. Завдяки використанню діджитальних освітніх платформ стає можливою адаптація навчального контенту для індивідуальних потреб студентів та змінює роль викладача з транслятора знань до ролі фасилітатора та ментора, який координує аналітичну і творчу діяльність студента.

Інтеграція процесів цифрової інформації та сучасних стандартів іншомовної підготовки забезпечує синергетичний ефект, який визначає стратегічний вектор розвитку вищої освіти. Таким чином, модернізація вищої освіти в Україні на засадах цифровізації та інтенсифікації мовної підготовки є необхідною умовою формування фахівців нового покоління, здатних до ефективної професійної діяльності у глобальному високотехнологічному просторі.

Виникнення проблеми трансформації процесу професійно-орієнтованого навчання англійської мови у ЗВО зумовлене стрімким розвитком цифрових технологій та глобалізацією ринку праці, які висувають нові вимоги до висококваліфікованих сучасних фахівців. Традиційні методи викладання англійської мови за професійним спрямуванням дедалі частіше демонструють обмеженість в умовах динамічного інформаційного суспільства, що актуалізує пошук інноваційних інтерактивних форматів навчання. Формулювання цієї проблеми концентрується навколо суперечностей між об'єктивною потребою суспільства у випускниках із високим рівнем іншомовної компетентності та недостатнім рівнем інтеграції інноваційних цифрових платформ в освітній процес. Відтак, виникає потреба в теоретичному обґрунтуванні впровадження цифрових інструментів у процес вивчення англійської мови за професійним спрямуванням.

Для комплексного аналізу та вирішення проблеми трансформації професійно-орієнтованого навчання англійської мови засобами цифрових платформ було застосовано метод системного аналізу сучасних наукових вітчизняних досліджень, що дало можливість узагальнити наявний досвід цифровізації у вищій освіти та класифікувати функціонал сучасних онлайн платформ у процесі вивчення англійської мови у вищих закладах освіти; порівняльно-зіставний метод дав можливість порівняти результати навчання студентів англійської мови за професійним спрямуванням в умовах цифрового освітнього середовища з результатами навчання в традиційних умовах. Також було застосовано метод узагальнення та систематизації для класифікації існуючих цифрових інструментів та платформ.

1. Потенціал інноваційних цифрових платформ у процесі формуванні лексичної компетентності майбутніх спеціалістів

Сучасні виклики трансформації вищої освіти України зумовлюють об'єктивну необхідність системного оновлення до викладання навчальних дисциплін у ЗВО, у зв'язку з інтернаціоналізацією освітніх програм, підготовкою конкурентноздатних спеціалістів здатних

здійснювати професійну діяльність, яка характеризується мобільністю та міждисциплінарністю компетентностей. Залучення закладів вищої освіти України до реалізації міжнародних програм (Erasmus+, Credit Mobility, Fullbright Program, DAAD, CEEPUS) сприяє розширенню можливостей академічної мобільності науково-педагогічних працівників та студентів, інтенсифікації обмінів професійним досвідом, імплементації новітніх методик викладання академічних та вибіркових дисциплін та дисемінації українського досвіду в організації навчання у ЗВО в умовах війни.

Водночас інтеграція вищих закладів освіти у європейський науковий і освітній простір покладає на національну систему вищої освіти необхідність трансформації освітніх стандартів із нормативними вимогами Європейського простору вищої освіти, зокрема забезпечення компетентнісного підходу до організації освітнього процесу, організації цифрового освітнього середовища та досягнення міжнародного визнання здобутих кваліфікацій.

В Україні наразі спостерігаються синергетичні процеси оновлення вищої освіти відповідно до загальноєвропейських тенденцій, які представлені у дослідженнях О. Гурко, О. Новікової щодо впровадження інструментів штучного інтелекту та спеціалізованих цифрових платформ у процесі навчання англійської мови, що сприяє адаптації здобувачів вищої освіти нефілологічних спеціальностей до майбутнього професійного середовища¹.

Аналіз наукового дослідження О. Шпарик засвідчує актуальність створення цифрового освітнього середовища, застосування інтерактивних платформ для взаємодії учасників освітнього процесу та оновлення процесу оцінювання навчальних досягнень. Зокрема, підкреслюються наявні питання, що пов'язані з даним контекстом, а саме щодо якості цифрового освітнього контенту, організації забезпечення кібербезпеки студентів та викладачів, створення рівних та комфортних умов для усіх учасників освітнього процесу. Авторка дійшла висновку, що ключовим напрямком цифрової трансформації є формування освітньої цифрової грамотності учасників освітнього процесу, удосконалення процесу підготовки навчального контенту, імплементацію технологій застосування штучного інтелекту, використання якого спрямовано на персоналізацію освітнього процесу та підвищення результативності навчання.²

¹ Гурко О., Новікова О. Integration of AI tools into the process of teaching academic writing to students: advantages, risks and methodological aspects (based on the DigiFLEd project). 2026. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 5 (47). С. 167–179.

² Шпарик О. Цифрова трансформація середньої освіти: спільні стратегічні вектори США та країн ЄС. *Український педагогічний журнал*. 2022. Вип. 3. С. 33–43.

На думку Ю. Головні «для визнання сучасного ЗВО інноваційним, він повинен перетворитись із звичайного академічного центра на унікальний комплекс – освітньо-науково-інноваційний комплекс, який повинен розвивати науково-інноваційну діяльність, створювати необхідну інфраструктуру і забезпечувати тісну взаємодію між освітою, наукою та інноваційною діяльністю³».

Ми погоджуємось із думкою Н. Листопад, стаття якої присвячена практичному рішення проблеми формування цифрового освітнього середовища, що «традиційні методи, форми і засоби не мають достатнього потенціалу у формуванні нових освітніх результатів професійної підготовки спеціалістів». Авторка констатує наукову прогалину попри численні дослідження цифрового освітнього середовища, а саме проблему його формування під час організації вивчення конкретної загальної або вибіркової дисципліни. Вирішення її вона бачить у процесі створення предметно-орієнтованого середовища структурованого у такі послідовні етапи: педагогічне планування освітнього контенту, проєктування застосування цифрових платформ та організації освітньої діяльності в умовах цифрового освітнього середовища, основними функціями якого є мотивація, сприяння засвоєння навчальної програми та індивідуальний підхід для усіх учасників⁴.

На нашу думку, потенціалом цифрового освітнього середовища є його освітня, комунікаційна, діагностична та організаційна функція, що дає можливість інтерактивної взаємодії, організації проводити моніторинг навчальних досягнень студента та здійснювати зв'язок за допомогою відеоконференцій та форумів та чатів.

Згідно з сучасними дослідженнями, основний підхід у викладанні англійської мови за професійним спрямуванням у процесі підготовки спеціалістів фокусується на формуванні комунікативної професійної компетентності випускників закладів вищої освіти. Основним аспектом є інтеграція мовного матеріалу з предметами, що відповідають профілю навчання, де вивчення лексики та граматики слугує для вирішення практичних завдань професійного характеру. Це сприяє формуванню міжкультурної професійної компетентності, що дає можливість здобувачам освіти використовувати автентичний контент, проводити перемовини, готувати професійну документацію та брати участь у міжнародних науково-виробничих проєктах. На сучасному етапі розвитку мовної

³ Головна Ю. Цифрова трансформація вищої освіти в Україні: від академічного центру до освітньо-наукового інноваційного комплексу. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 28. С. 43–58.

⁴ Листопад Н. Designing a digital educational environment for an academic subject. *Modern Engineering and Innovative Technologies*. 2023. Vol. 3. P 40–45.

компетентності спеціалістів є швидка цифровізація освіти та інтеграція інструментів штучного інтелекту, що трансформує підходи до створення навчально-методичних матеріалів.

Успішність подолання цих проблем залежить від оновлення освітньо-професійних програм, інтеграції інноваційних методик та готовності викладачів до професійного самовдосконалення. Завдяки реалізації грантового проєкту Європейського Союзу Erasmus+ “Модернізація університетських освітніх програм з іноземних мов на основі з інтеграцією з інформаційними технологіями” DigiFLEd, вивчення англійської мови у вищих закладах освіти набуває кардинальної трансформації завдяки впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій у зміст і методику викладання цієї дисципліни під час підготовки майбутніх спеціалістів⁵.

Процес цифровізації вищої освіти трансформував традиційні підходи у процесі лінгводидактичної взаємодії, перемістивши увагу на формування партнерських відносин усіх учасників освітнього процесу, на протипагу колишній авторитарній моделі передачі знань від викладача до студента. На сьогодні роль викладача набуває функцій тьютора та фасилітатора. У такій ролі сучасний викладач створює індивідуалізовані освітні траєкторії, які враховують особливості та потреби студентів під час вивчення освітніх компонентів. Водночас студенти отримують більшу автономію, будучи активними учасниками міжкультурної комунікації, що дозволяє їм здійснювати самостійний вибір темпу навчання. Подібні зміни забезпечуються завдяки використанню інтерактивних освітніх платформ, широко спектра мультимедійних ресурсів, створення комфортного цифрового освітнього середовища та зворотного зв'язку із студентами, що підвищує ефективність та результативність навчального процесу.

Сучасна парадигма зворотного зв'язку викладач-студент характеризується застосуванням систем управління навчання, хмарних сервісів, цифрових інструментів для синхронної та асинхронної комунікації. Педагогічна взаємодія під час навчального процесу у ЗВО втілюється через спільну взаємодію під час роботи з освітнім контентом: викладач забезпечує методичну підтримку, студенти розвиває критичне мислення, рефлексію та цифрову грамотність. У сучасних умовах постійно трансформуються умови взаємодії учасників освітнього процесу в освітньому середовищі. Сучасні наукові дослідження зарубіжних та вітчизняних науковців засвідчують феномен «цифрового розриву», а саме ризик деперсоналізації освітнього процесу. Коли лінгводидактичний

⁵ Можливості Erasmus+ для України: в ДНУ ім. О. Гончара відкрили освітній простір Digital Language Hub. URL: <https://nashemisto.dp.ua/2025/02/27/mozhlyvosti-erasmus-dlia-ukrainy-v-dnu-im-o-honchara-vidkryly-osvitnii-prostir-digital-language-hub/>

процес переноситься у віртуальний простір, ефективність модернізованого процесу навчання залежить від автоматизації, ефективності контролю навчання, створення емоційно-ціннісного навчального середовища у процесі іншомовної комунікації.

Використання цифрових платформ у підготовці сучасних спеціалістів відкриває можливості для покращення та оптимізації процесу розвитку їхньої професійної лексичної компетентності. На відміну від традиційних методів навчання, цифрові ресурси, хмарні середовища та інтерактивні глосарії надають можливість для презентації термінології певної тематики. Завдяки інтеграції мультимедійного контенту, контекстних підказок та гіпертекстових посилань студенти мають можливість доступу не тільки до денотативного значення певного терміну, але й варіації використання термінологічних понять у різних контекстах. Це сприяє переходу термінологічних лексем із пасивного словникового запасу до активного професійного дискурсу, що є основою ефективної міжкультурної професійної комунікації.

Однією з ключових засад дидактичного потенціалу цифрових платформ є можливість втілення концепції адаптивного навчання та персоналізації освітньої траєкторії кожного студента. Завдяки інноваційним алгоритмам штучного інтелекту та аналітиці освітнього прогресу студента, сучасні освітні системи спроможні оцінювати поточний рівень володіння лексичними навичками, виявляти типові помилки та автоматично регулювати когнітивне навантаження. Методика інтегральних повторень ефективно знижує ймовірність розумового перевантаження, що позитивно впливає на засвоєння навчального матеріалу, забезпечуючи стійке засвоєння складних професійних термінів у довготривалій пам'яті. Додатково, автономний формат взаємодії з платформою надає студентам змогу опрацювати специфічну для їхньої галузі лексику у власному темпі, що усуває психологічні бар'єри та сприяє підвищенню саморегуляції навчальної діяльності.

Формування англomовної лексичної компетентності у студентів закладів вищої освіти є суттєвим компонентом їхньої професійної освіти в умовах глобалізації. Опанування фахової термінологією, сталими виразами та специфічними дискурсивними конструкціями не лише полегшує здатність студентів інтерпретувати автентичні тексти але й є засобом інтеграції у міжнародне професійне середовище. Ефективне засвоєння англійської мови за професійним спрямуванням перетворює мовну підготовку здобувача вищої освіти на прикладний інструмент, підвищуючи його конкурентоспроможність, даючи можливість приймати участь у міжкультурній професійній комунікації.

Ми погоджуємося із думкою О. Вітрук, В. Воробець про те, що «засвоєння та закріплення лексики давно визнано фундаментальними складниками процесу вивчення мови. Особливої уваги це питання набуває в контексті опанування фахових дисциплін іноземною мовою. У таких умовах здобувачі освіти повинні не лише розуміти спеціалізовані поняття, а й точно співвідносити відповідні мовні форми значеннями⁶».

Стратегічна цінність цифрового освітнього простору у контексті формування професійної лексичної бази полягає також у можливості контекстуалізованого та ситуативного моделювання мовленнєвої діяльності. Використання корпусних лінгвістичних інструментів, симуляційних платформ та засобів кооперації імітує професійне середовище майбутньої професійної діяльності, у якій термінологія виступає інструментом професійної комунікації. Студенти отримують доступ до професійних текстів, документації та наукових дискусій, що дозволяє їм аналізувати та засвоювати моделі сполучуваності слів та жанрові особливості ділової комунікації. У такий спосіб цифрові платформи трансформують процеси вивчення професійної лексики з запам'ятовування ізольованих одиниць на усвідомлене формування дискурсивної та соціолінгвістичної складової фахової компетентності майбутнього спеціаліста.

Окрім вищезазначеного, сучасне цифрове освітнє середовище змінює підходи до вивчення іноземних мов, надаючи нові дидактичні можливості для формування лексичних навичок студентів. На відміну від традиційного навчання, цифровий простір пропонує комплексний, адаптивний, насичений контекстуальним елементами спосіб опанування фахової термінології.

Формування лексичної компетентності для учасників освітнього процесу є важливою для їхнього професійного становлення, оскільки допомагає зрозуміти зміст академічних текстів. Володіння професійною іншомовною термінологією слугує своєрідним інтелектуальним ключем, оскільки це дає їм доступ до сучасних навчальних термінів і понять та інноваційних дослідницьких досягнень. Формування лексичної англomовної компетентності значно підвищує здатність до командної роботи та можливої участі у професійній комунікації.

Згідно з дослідженням О. Нашиванько та В. Резунової, «процес формування іншомовної лексичної компетентності відбувається у 3 етапи,

⁶ Вітрук О., Воробець В. Сучасні підходи до формування лексичної компетентності: інтерактивні платформи та актуальні виклики. Військові спеціальні науки. 2026. № 2 (66). С. 11–17.

а саме: семантизації, автоматизації та репродукції⁷». Як зазначають дослідниці цієї проблеми, ефективними на етапі семантизації будуть вправи співставленні слів з картинками, знаходження значень до термінів, підбір синонімів, антонімів та трактування скорочень. Етап автоматизації передбачає виконання вправ на доповнення речень, заміна слів на слова з подібним значенням. Репродуктивний етап передбачає побудову речень із професійним термінами, переклад професійних текстів, розширення чи скорочення поданої інформації, перефразування.

Потенціал цифрового освітнього середовища на етапі семантизації професійних термінів полягає у функції когнітивної візуалізації. Цифрові інструменти дозволяють створювати ментальні карти за допомогою додатків Flinga, Miro, MindMeister, де студенти можуть візуалізувати поняття лексем та системні зв'язки між ними, створюючи лексичні картки для певної професійної галузі. Комбінування лексичних одиниць із візуальними образами покращує здатність до запам'ятовування та розуміння. Схеми, діаграми, малюнки, концептуальні картки виконують роль когнітивних опор, полегшуючи процес кодування та відтворення інформації⁸.

На нашу думку, у даному контексті ефективною є платформа, яка дозволяє розкривати значення лексики безпосередньо у моменті її використання у відеоматеріалах, пов'язуючи це слово із візуальним та ситуативним контентом. Вбудовані у відео відкриті запитання або тести множинного вибору змушують учасників освітнього процесу розпізнавати термін на слух і відразу аналізувати його значення, підбирати синоніми, пояснювати контекст використання.

У процесі навчальної діяльності на платформі MindMeister відбувається робота зі сполучуваністю слів. Під час вивчення лексики за професійним спрямуванням важливо знати не просто іменник, а також дієслова, прикметники, які пов'язані з даною лексемою. Перевагою даної платформи є її можливість створювати різноманітні колокації до терміну, таким чином збільшуючи лексичний потенціал студента. Окрім цього це дає можливість детальної семантизації терміну, оскільки до основного слова можна додати нотатки, посилання, зображення, що стимулює процес запам'ятовування даного терміну. Таким чином, карта пам'яті в MindMeister стає для студента персональним інтерактивним глосарієм,

⁷ Нашиванько О., Резунова В. Формування іншомовної лексичної компетентності студентів вищих медичних закладів освіти у процесі підготовки до складання ЄДКІ. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 62. Т. 2. С. 59–62.

⁸ Вітрук О., Воробець В. Сучасні підходи до формування лексичної компетентності: інтерактивні платформи та актуальні виклики. Військові спеціальні науки. 2026. № 2 (66). С. 11–17.

який можна нескінченно масштабувати, змінювати та використовувати для повторення усіх значень та перекладів.

Як зазначено у дослідженнях С. Романюк, В. Трофімчук, процес засвоєння професійної англомовної термінології студентами нефілологічних спеціальностей супроводжується суттєвими труднощами, серед яких виділяють абстрактність понять, високий рівень інтерференції з рідною мовою, наявність міжгалузевої омонімії, складність семантизації термінів без належного фахового контексту. У цьому випадку особливої уваги у процесі семантизації набуває врахування явища термінологічної полісемії та контекстуальної зумовленості англійських лексем. Оскільки значна частина професійної лексики функціонує в межах міждисциплінарного простору, один і той самий термін може змінювати своє денотативне значення залежно від наукового чи виробничого дискурсу⁹.

У зв'язку з цим підхід до розкриття значення терміносистеми вимагає комплексного використання когнітивного-дискурсивного аналізу, який дає можливість знайти правильне значення і переклад терміну у певному контексті. Успішним вирішенням даної проблеми, на нашу думку, є застосування інтерактивних платформ, дидактичний потенціал яких проявляється у інтенсифікації процесу формування лексичної компетентності через мультимедійну візуалізацію складних концептів, гейміфікацію рутинних етапів повторення та організацію міжособистісної взаємодії в реальному часі. Завдяки забезпеченню багаторазового варіативного відтворення нових лексичних одиниць в ігрових або ситуативних контекстах відбувається засвоєння нових дефініцій, знижується рівень тривожності здобувачів.

Згідно сучасних досліджень, можемо стверджувати, що гейміфікація задовольняє базові психологічні потреби людини, а саме потреба в компетентності, автономії, що сприяє формуванню самостійному навчанню. Позитивним є розвиток когнітивних навичок та емоційного інтелекту. Ігрові завдання сприяють формуванню умінь вирішувати проблеми, конфлікти, сприяє розвитку критичного мислення, дозволяє переживати різні емоції та вчитися керувати ними. Окрім вищезазначеного, ігрові методи навчання сприяють розвитку емпатії та навичок професійного спілкування¹⁰.

Позитивним також є рефлексивний ефект таких технологій, де

⁹ Романюк С., Трофімчук В. особливості навчання термінології на заняттях іноземної мови на немовних спеціальностях закладів вищої освіти. *Іноватика у вихованні*. 2025. Вип. 1. С. 142–149.

¹⁰ Школа І., Дмитренко Н., Кондратьєва О., Шиманович І., Мороз О. Gamification methods for developing lexical competence of engineering students. *Environment. Technology. Resources. Proceedings of the 16th International Scientific and Practical Conference*. 2025. Vol. 3. P. 269–275.

учасники можуть самостійно оцінити власні сильні сторони і помилки та проаналізувати динаміку свого навчання. Прийоми гейміфікованого навчання допомагає подолати страх помилок і невдач, адже у традиційному навчанні помилки часто сприймаються як негативні явища, які призводять до появи тривожності. В освітньому процесі з елементами гейміфікованого навчання помилки розглядаються як частина процесу навчання, що дає можливість зворотного зв'язку та вдосконалення. Ігри часто дають можливість повторити завдання або спробувати інший підхід, що дозволяє студентам почувати себе більш впевнено, що сприяє формуванню позитивного ставлення та підвищенню самооцінки

Ефективною у використанні є платформа Blooket, яка дає можливість засвоєнню нової лексики в умовах інноваційного цифрового середовища. Під час організації кооперативної взаємодії студентів на даній гейміфікованій платформі кардинально трансформується спосіб засвоєння академічного матеріалу, перетворюючи процес запам'ятовування нових слів на захопливий інтерактивний досвід. На відміну від традиційних форм перевірки знань нових лексичних термінів, платформа Blooket пропонує ігрові режими, де успіх студента визначається на основі критеріїв точності розпізнавання лексичних одиниць, визначення відповідного контенту його використання та часу виконання завдань. Як наслідок, такий циклічний та інтенсивний ігровий процес сприяє формуванню концентрації уваги, що значно прискорює інтеграцію професійних термінів з пасивного словникового запасу в активний. Окрім цього, дана платформа є потужним інструментом підвищення мотивації вивчення нових лексичних одиниць та їхніх сполучень у сфері професійної термінології. Функціонал платформи дозволяє організувати індивідуальний та командні форми роботи, створює комфортне навчальне середовище, емоційний ефект залученості кожного учасника навчального процесу.

Під час навчальної діяльності в освітньому цифровому середовищі важливим аспектом є організації командної роботи студентів за допомогою інтерактивних дошок, оскільки вони відкривають нові можливості для кожного студента. Під час вивчення нової теми можливим є представлення асоціацій до нового терміну, перегляд додаткових значень, додавання фразових дієслів, фразових єдностей. Під час такої роботи студенти та викладачі можуть залишати текстові та голосові коментарі, виправляти помилки, ставити запитання на дошці. Напрацьований матеріал залишається у доступі студенту, що дає їм можливість повторити вже вивчений матеріал перед заліками. Завдяки синергії візуалізації та кооперативній роботі формування лексичної компетентності перетворюється з монотонного накопичення слів на процес конструювання знань.

Для організації віртуальної взаємодії студентів у цифровому освітньому середовищі доречним є використання платформи Flinga Wall, що значно покращує можливості системи візуалізації лексичних одиниць. Інструментарій цього сервісу унаочнює традиційні підходи до запам'ятовування нових лексем, трансформуючи їх у динамічний процес створення асоціативних карт (mind mapping) та побудови логічних ланцюжків.

Наприклад, процес підбору правильного перекладу до термінів під час вивчення англійської мови з використанням цієї платформи виглядає таким чином: викладач створює нову сесію на платформі, генеруючи лінк або QR-код для доступу, після чого представляє на віртуальній дошці основну тему заняття (Digital Media) і набір нових термінів (clickbait, target audience, engagement rate, fact-checking, paywall), англійські статті для читання, лінки на висловлювання відомих людей. Студенти опрацьовують автентичні англійські статті, виокремлюючи нові терміни, створюючи цифрові картки. Інші студенти подають варіанти перекладу цих термінів та надають приклади їхнього контекстного використання. У режимі реального часу студенти групують згенеровані картки, утворюючи семантичні кластери та синонімічні ряди, тематичні блоки. В кінці заняття дошка фіксується як колективний глосарій, викладач модерує фінальне обговорення, після чого цей матеріал використовується у подальших темах.

Наступною перевагою застосування даної платформи полягає у тому, що усі учасники освітнього процесу отримують доступ до спільного ресурсу, де вони можуть додавати нові професійні терміни, групувати їх до тематичних категорій, встановлювати семантичні зв'язки через використання кольорових маркерів. Такий підхід не лише покращує когнітивне сприйняття нових професійних термінів, а й сприяє структуризації складної термінологічної системи, яка є актуальною для навчання мови за професійним спрямуванням. Однією з характеристик Flinga Wall є її потенціал у стимулюванні кооперативного навчання (Collaborative Learning) та активного контекстуального використання лексичного матеріалу. Платформа виступає освітнім простором, де студенти створюють професійні мовленнєві ситуації, що сприяє реалізації принципів взаємного навчання. Додатково функціонал коментування та можливість оцінювання запропонованих лексичних професійних термінів для доповнення речень мотивує до критичного мислення та закріплювати вивчені нові слова у довготривалій пам'яті. У контексті індивідуалізації навчання можна створити безпечне освітнє середовище, у якому студенти з різним рівнем мовної підготовки можуть без ризику коментувати

доцільність використання деяких англомовних професійних термінів та пропонувати інші варіанти. У свою чергу викладач отримує ефективний інструмент для оперативного моніторингу лексично-граматичних труднощів учнів у режимі реального часу, що дає можливість адаптування завдань для студентів. Окрім вищезазначеного, дана платформа дає можливість створювати віртуальні завдання для асоціативних зв'язків, де студенти мають можливість додавати зображення відповідно до професійних термінів, що сприяє візуалізації навчання та формуванню лексичної компетентності. Дидактична цінність такого цифрового і дидактичного підходу полягає в тому, що активна діяльність студентів трансформується із пасивних споживачів навчального матеріалу на активних співтворців навчального контенту, розвиваючи навички командної роботи, критичного мислення, що є важливим для майбутніх працівників медіа сфери.

Необхідно зазначити, що застосування віртуальних дошок під час організації освітнього процесу мають значний потенціал для кооперативної взаємодії студентів, де кожен учасник стає активним співтворцем, відходячи від ролі пасивного споживача інформації. Завдяки функціям, що дозволяють візуалізувати ідеї в реальному часі дозволяє здійснювати спільне виконання вправ, що покращує рівень взаємодії між учасниками, сприяє формуванню критичного мислення і розвитку командної роботи. На відміну від лінійних глосаріїв дошка Padlet забезпечує багаторівневу семантизацію професійних дефініцій.

Семантизація професійних англомовних термінів є фундаментальним складником процесу англомовної підготовки майбутніх спеціалістів. Дане твердження підтверджує наукове дослідження Лашкул В., в якому зазначено, що «першим і найважливішим етапом під час вивчення будь-якої іноземної мови є розширення словникового запасу, який слугує будівним матеріалом для формулювання висловлювань¹¹».

Завдяки інтеграції мультимедійного контенту (статичних зображень, аудіовізуальних фрагментів) формується система асоціативних зв'язків, що сприяє кодуванню інформації в довготривалій пам'яті та полегшує засвоєння термінів у автентичному професійному дискурсі. Окрім цього, дозволяє групувати термінологію за груповими ознаками та сферами застосування, що є важливим для вивчення англійської мови за професійним спрямуванням. Важливою функцією даної дошки є візуалізація зв'язків між дериватами, синонімічними рядами, антонімічними парами. Загалом, дана платформа виступає середовищем для спільного навчання,

¹¹ Лашкул В. Способи семантизації професійної лексики у процесі навчання англійської мови майбутніх ветеринарів. *Humanitarian studies: Pedagogics, Psychology, Philosophy*. 2023. Vol. 14. P. 118–125.

де студенти мають можливість коментувати та оцінювати дописи, обговорювати доречність використання даного терміну у такому контексті. Таким чином, інтеграція даного цифрового інструменту в освітній процес підвищує рівень візуальної грамотності студентів та забезпечує засвоєння та вивчення професійної лексики здобувачами освіти.

Водночас, дослідники зазначають, що використання віртуальних дошок у процесі перекладу та стандартизації значень новітніх термінів дає можливість командної роботи та візуалізації концептів значень. Ми погоджуємося із твердженням, що у навчальному середовищі, де нові термінологічні лексичні одиниці потребують точних відповідників, звичайні форми навчання обмежують динаміку обговорення можливих варіантів перекладу терміну. Онлайн-дошки дають можливість одночасно працювати в єдиному цифровому просторі, у якому до кожного терміну можна додати синоніми, протилежні значення та надати приклади використання його у професійному контексті та додати особисті коментарі.

Авторка дослідження А. Зінченко переконливо доводить, що завдяки використанню платформ Gitmind, Mindomo, Coogle та створенню ментальних карт, фреймів, зв'язків здобувачі освіти можуть наочно зобразити поняття нового терміну. Завдяки інструментам кольорового кодування, стікерів вдається успішно організувати технологію брейнстормінгу, де студенти пропонують додаткові значення та наводити варіанти контекстного використання нових термінів із різними дефініціями, обговорюють додаткові значення, що перетворює ментальну дошку на динамічну базу знань.

Ми також погоджуємось із твердженням, що «засобами наочності для семантизації лексичних одиниць є ментальні карти, які викладач може розробляти разом із студентами. Використання ментальних карт сприяє не лише запам'ятовуванню та закріпленню нових слів, а й розумінню того, як функціонують одні і ті ж слова в різних мовленнєвих контекстах». Авторки вважають, що мовна семантизація здійснюється такими методами: контекстуалізація, де слова пояснюються через приклади в реченнях, а також порівняння лексичних одиниць з використанням часто вживаних синонімів та антонімів¹².

Узагальнюючи вищезазначене, можна констатувати, що застосування цифрових платформ має високу ефективність у процесі формування професійних англомовних лексичних навичок студентів. Завдяки інтеграції цифрових платформ забезпечується контекстуалізоване та

¹² Зінченко А. Майндмепінг на заняттях з іноземної мови: огляд онлайн-конструкторів ментальних карт. *Іноземні мови*. 2023. Вип. 3. С. 55–59.

персоналізоване засвоєння термінології, що значно підвищує рівень лексичної компетентності майбутніх спеціалістів. Регулярна взаємодія з автентичним професійним контентом в онлайн-середовищі стимулює перехід професійної лексики з пасивного в активний запас, трансформуючи процес вивчення англійської мови на гнучку, практико-орієнтовану систему.

2. Потенціал інноваційних цифрових платформ у процесі формуванні професійної комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів

Важливого значення в процесі здобуття вищої освіти набуває здатність майбутніх спеціалістів до участі в англійській професійній дискусії в умовах професійного середовища, що є проявом мовленнєвої та соціокультурної компетентності. Професійна дискусія вимагає високого рівня когнітивної гнучкості, володіння спеціалізованою термінологією, навичок критичного мислення та дотримання норм академічного спілкування. Тож, формування дискусійних навичок майбутніх спеціалістів під час вивчення англійської мови є комплексним процесом, що інтегрує лінгвістичні, психологічні та когнітивні аспекти. Ефективність дискусії залежить від рівня засвоєння професійної лексики та рівня володіння дискусійними формулами, які виконують функцію логічного структурування мовлення та забезпечення зв'язності тексту під час спонтанного висловлювання. Окрім цього, провідною деструктивною домінантою під час формування комунікативних професійних навичок є мовний бар'єр, зумовлений страхом зробити помилку. У межах професійної комунікації акцент має переміщуватись із концепції абсолютної лінгвістичної правильності в сторону комунікативної ефективності.

На думку А. Цепко, створення цифрового автентичного середовища професійного спілкування є важливим під час навчання англійської мови, оскільки «головна мета практики мовлення – розвиток комунікативних навичок та спілкування у відносно природних умовах, де основною вимогою до роботи служить усне обговорення учасниками матеріалів проєкту». Це у свою чергу вимагає впровадження інтерактивних імітаційно-моделюючих технологій, а саме: метод аналізу конкретних ситуацій, що забезпечує занурення студентів у реальну проблемну ситуацію певної сфери. Дискусія розгортається довкола верифікації оптимальних шляхів розв'язання професійної проблеми, що стимулює критичне мислення ¹³.

¹³ Цепко А. Використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях англійської мови у ЗВО. *Академічні візії*. 2023. №16. С. 32–36.

Окрім дидактичної функції, цифрове освітнє середовище має значний потенціал для підтримки та зміцнення ментального здоров'я студентів завдяки забезпеченню високого рівня гнучкості та персоналізації навчального процесу. Традиційні освітні моделі часто створюють додатковий психологічний тиск через часові межі та необхідності фізичної присутності, що може провокувати стрес та емоційне вигорання. Натомість асинхронне навчання та доступ до цифрових ресурсів дозволяють здобувачам освіти адаптувати графік під власні біоритми та когнітивні особливості. Це сприяє зниженню тривожності, пов'язаної з дедлайнами та сприяє формуванню здорового способу життя, життєвого балансу між навчанням та особистим життям.

Окрім цього, сучасні освітні платформи інтегрують спеціальні інструменти для психологічної підтримки та розвитку емоційного інтелекту в освітньому просторі. Також цифрове освітнє середовище сприяє подоланню соціальної ізоляції та розширенню можливостей для інклюзії, що є критично можливим для ментального здоров'я здобувачів. Віртуальні спільноти, дискусійні форми, інтерактивні групові проєкти дозволяють студентам відчувати залученість до освітнього простору. Важливого значення у цьому аспекті набувають професійно-орієнтовані симуляційні ігри, де відбувається моделювання реальних форматів взаємодії. Окрім вищезазначеного, важливу роль відіграють організація інтерактивних цифрових панельних дискусій, які максимальні наближені до професійного середовища, де студенти виступають у ролі експертів, які презентують і захищають результати зроблених висновків у мікрогрупах. Створення такого безпечного, інклюзивного цифрового освітнього простору мінімізує почуття самотності та забезпечує надійну соціальну опору, яка є фундаментальним чинником збереження ментального здоров'я під час здобуття вищої освіти.

Як зазначено у дослідженнях О. Рудоман, О. Харжевської, О. Шикиринської¹⁴, формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів у контексті цифрового освітнього середовища наразі розглядається як комплексний дидактичний процес, який включає інтеграцію лінгвістичних, соціокультурних і прагматичних аспектів професійної діяльності, оскільки це сприяє переходу від традиційних репродуктивних методів навчання до активної мовленнєвої діяльності взаємодії завдяки створенню інтерактивного комунікативного простору. Використання спеціалізованих платформ і засобів синхронної

¹⁴ Рудоман О., Харжевська О., Шикиринська О. Інноваційні методи навчання англійської мови у цифрову епоху. *Вісник освіти і науки. Серія: філологія, культура і мистецтво, історія та археологія, соціологія*. 2023. №10 (16). С. 225–243.

та асинхронної комунікації дозволяє подолати просторові обмеження, перетворюючи навчальну аудиторію на відкриту систему що імітує реальні умови майбутньої професійної діяльності. У такому середовищі мовленнєва діяльність студентів здійснюється через виконання проблемно-орієнтованих завдань, участі у професійно-спрямованих дискусіях та симуляції професійного середовища, що сприяє розвитку адаптивності мовленнєвої поведінки. Інтеграція методів мережевої співпраці, участь у віртуальних проєктах і застосування кейс-технологій стимулюють студентів вищих закладів освіти до активного використання професійної лексики для розв'язання професійних завдань. Цифровізація освітнього процесу надає можливість студентам не лише опановувати засоби вираження думок, але й дотримуватись специфічних правил цифрового етикету, особливостей ведення цифрового листування та презентації результатів роботи у мультимедійних форматах. Це сприяє розвитку їхнього стратегічної та соціокультурної компетентності.

Питанню формування умінь професійної комунікації в умовах цифрового освітнього простору присвятили свої дослідження Г. Лопушняк, В. Радкевич, Л. Ісак, О. Власенко, які погоджуються, що стратегічна важливість цифрового освітнього простору для розвитку комунікативних навичок полягає в тому, що створює умови для безперервної рефлексії та індивідуального педагогічного супроводу. Сучасні засоби для фіксації та аудіовізуального запису мовленнєвої діяльності дозволяють детально аналізувати власну комунікативну поведінку і оцінювати граматичну, лексичну точність та правильність висловлювань поза межами традиційного навчання. Одночасно, використання автоматизованих систем оцінювання та можливість отримання оперативного зв'язку від викладача через взаємне рецензування значно знижує психологічну тривожність та мовний бар'єр. Таким чином, розвиток комунікативних навичок у цифровому середовищі перетворюється персоналізовану та мотивуючу систему підготовки конкурентоздатного до ефективної професійної комунікації спеціаліста.

Дослідник даної теми Власенко О. виділяє два підходи у формуванні комунікативних умінь студентів, а саме комунікативно-діяльнісний та модальний. Комунікативно-діяльнісний підхід підкреслює, що взаємодія є основним механізмом навчання, шляхом якого студенти вищих навчальних закладів формують зміст, досягають взаєморозуміння та розвивають свої професійні мовні навички. Компетентний підхід дозволяє розглядати комунікацію як вимірюваний та інтегральний професійний результат, охоплюючи когнітивний, операційний та ціннісно-емоційний компоненти. Мультимодальний підхід розширює можливості освітньої

комунікації, спираючись на взаємодію вербальних, візуальних, аудіальних та інтерактивних каналів. Він вимагає від майбутнього спеціаліста здатності обирати та організовувати різні способи вираження в цифровому середовищі. Разом ці концептуальні основи сприяють розробці цілісної моделі, в якій спілкування є як метою, так і засобом професійної підготовки¹⁵. Ми погоджуємось із твердженням автора, який стверджує, що «заклади вищої освіти відіграють важливу роль у створенні ситуацій, наближених до реального спілкування, надаючи можливість майбутнім фахівцям практикуватись в інтерпретації поведінкових сигналів, регулюванні своїх емоційних реакцій та виборі комунікативних стратегій, що сприяють співпраці і навчанню».

Дослідник цифрових технологій як інструменту розвитку комунікативних навичок у здобувачів освіти К. Бровко, наголошує на актуальності закладів ЗВО формування навичок спілкування студентів, оскільки «опанування комунікативних навичок є значущим складником підготовки, що чітко простежується у вимогах до вакансій, сформульованих роботодавцями відповідно до їхніх потреб. Комунікативні навички відображають ставлення людини до спілкування з іншими, її здатність розуміти інших та правильно транслювати інформацію¹⁶».

Загалом, інтеграція цифрових платформ в процес вивчення англійської мови за професійним спрямуванням і формуванні комунікативних навичок забезпечує її мультимодальність та індивідуалізацію. Використання інструментів синхронної комунікації дає змогу здобувачам вищої освіти вдосконалювати навички використання професійних термінів, приймати участь у дискусії під час обговорення робочих питань у віртуальному професійному середовищі.

Водночас асинхронні технології стимулюють рефлексивну складову комунікації, де студенти засвоюють досвід комунікації представників даної галузі. Застосування віртуальних дошок дає змогу коментувати поданий матеріал та виражати свої думки стосовно певного питання. Зазначені формати цифрової взаємодії слугують платформою для апробації різноманітних комунікативних стратегій що є важливими для професійного становлення майбутніх спеціалістів.

Окрім практичного аспекту, інтеграція цифрових технологій у процес формування комунікативної компетентності має наукове підґрунтя. Дослідження показують, що використання мультимедійних платформ

¹⁵ Власенко О. Цифрові педагогічні технології у формуванні комунікативної компетентності майбутніх педагогів: моделі, інструменти, результати. *Академічні візії*. 2025. Вип. 50. С. 15–26.

¹⁶ Бровко К. Цифрові технології як чинник активізації пізнавальної спрямованості студентів університету в процесі вивчення іноземної мови. *Вища освіта України*. 2025. № 2. С. 64–69.

сприяє підвищенню залученості студентів, розвитку критичного мислення та здатності працювати в команді. Цифрові інструменти дозволяють здійснювати швидкий обмін інформацією, організовувати міжкультурні дискусії та брати участь у академічних проєктах, що особливо важливо в умовах глобалізації.

На нашу думку, для організації синхронної англомовної комунікації доцільним є використання платформи Microsoft Teams. Завдяки функції сесійних залів (breakout rooms) ці інструменти дозволяють розділяти студентів на невеликі групи для організації професійних дискусій на певні теми, дебатів, що є актуальними для їхнього професійного становлення і значно підвищує мовленнєву активність кожного студента. Додатково інтегровані цифрові дошки уможливають візуалізацію ідей у реальному часі: студенти фіксують основні ідеї та концепції англійською мовою, подають узагальнення, висновки. Для розвитку асинхронної комунікації та критичного мислення ефективними ми вважаємо спеціалізовані дискусійні платформи та цифрові інструменти спільної роботи, зокрема платформа Flip, яка дозволяє студентам записувати короткі відповіді англійською мовою, аналізувати та коментувати різні точки зору з поданого проблемного питання. Перевагою даної платформи є можливість аргументації персональних реплік у зручному для кожного учасника дискусії ритмі, що знімає мовний бар'єр та створює комфортне цифрове середовище. Водночас текстова асинхронна взаємодія у спільних документах спонукає майбутніх спеціалістів до ретельного редагування власних висловлювань та конструювання чітко структурованого дискурсу.

Так, наприклад, під час практичного онлайн-заняття з англійської мови з теми «The lack of sleep» студенти з освітньої програми «Психологія» об'єднуються у віртуальні зали для уявного аналізу причин безсоння у пацієнта. Метою обговорення є професійна дискусія з даної теми з використанням нових професійних термінів. Майбутні психологи ведуть дискусію англійською мовою, активно використовуючи професійний тезаурус. Вони обговорюють тематику нестачі сну, емоційну лабільність, когнітивний дефіцит, паралельно фіксуючи свої думки на платформі Flinga. У процесі синхронного обговорення викладач групи є модератором, який керує потоком дискусії та стежить за правильністю комунікації. Завдяки увімкненим камерам студенти зчитують невербальну експресію та мікрореакції учасників професійної дискусії, що допомагає коригувати хід обговорення та уникати непорозумінь. Наприкінці заняття спікери груп презентують дошки Flinga Wall, що сприяє узагальненню представленого матеріалу та підведенню підсумків заняття.

Прикладом асинхронної комунікативної взаємодії майбутніх психологів є їхня кооперація на платформі Flip, де кожен майбутній психолог має записати невелике повідомлення, у якому представлений його коментар з приводу наявного на дошці кейсу, де пропонується проблема для професійного рішення. Оскільки такий формат не потребує негайної відповіді, то майбутні психологи мають час на дискурсивну рефлексію: вони перечитують першоджерела, структурують свої аргументи і представляють свої ідеї на дошці. Згодом вони переглядають відеовідповіді або аудіофайли інших студентів, залишаючи розгорнуті коментарі, що дає можливість для асинхронної професійної комунікації.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що цифрові освітні платформи мають потужний потенціал для формування професійно-орієнтованих комунікативних навичок студентів у процесі здобуття вищої освіти. Завдяки інтеграції хмарних сервісів, дискусійних форумів та інтерактивних дошок навчання трансформується з пасивного засвоєння знань у динамічний процес професійної англомовної взаємодії майбутніх спеціалістів певної сфери. Цифрові інструменти дозволяють моделювати реальні сценарії професійної комунікації, а саме асинхронних дебатів та сумісного створення професійних проєктів. Окрім цього, застосування цифрових платформ забезпечує важливий психолого-педагогічний ефект, створюючи умови для інклюзивного та персоналізованого навчання. Можливість працювати у гнучкому темпі та взаємодіяти у віртуальних спільнотах значно знижує рівень тривожності, нівелює бар'єри та непорозуміння здобувачів освіти. У результаті цифрове освітнє середовище не лише сприяє формуванню професійних комунікативних навичок студентів, але й становленню соціально інтегрованих спеціалістів, здатних ефективно функціонувати глобальному іншомовному професійному середовищі.

3. Потенціал цифрового освітнього середовища для ментального здоров'я здобувачів вищої освіти у процесі вивчення англійської мови у ЗВО

Теоретико-методологічний аналіз сучасних тенденцій вищої школи засвідчує, що цифрове освітнє середовище характеризується деструктивно-мінімізуючим та стимулюючим потенціалом щодо забезпечення ментального благополуччя здобувачів освіти. Про свідчать наукові дослідження Олійник О., Солошенко О., Зінуква Н., Коробейнікова Т., Московець Л., Жданюк Л., Пасинчук К., Демченко А.

Як зазначає Пасинчук К., Демченко А., складовими безпечного освітнього середовища є психологічна, фізична, інформаційна та соціальна безпека. А важливими факторами його є наявність систем засобів комунікації,

наявність комплексів засобів самостійної роботи з інформацією та наявність посилення комунікації між учасниками освітнього процесу¹⁷.

Асинхронний формат взаємодії учасників освітнього процесу має суттєві переваги для ментального здоров'я студента у процесі формування їхньої лексичної компетентності, оскільки знижує рівень когнітивного психоемоційного навантаження. Під час вивчення професійної термінології асинхронний формат навчання дає можливість повертатися до складних дефініцій, контекстів чи аудіоматеріалів не відчуючи тиску з боку викладача та у власному темпі. Асинхронні цифрові інструменти, як Quizlet, Anki задовольняють потребу академічної автономії студента. Студент сам обирає модулі, керує часом навчання, що знижує когнітивний тиск та «синдром дедлайну». Ігровий формат повторення слів (Wordwall, Memrise, Miго) забезпечують ефект соціальної залученості, окрім цього динамічний візуальний фон та зворотній зв'язок сприяють виділенню дофаміну, перетворюючи потенційно стресовий тест на гру. В асинхронному режимі це дає можливість здобувачам освіти змагатися без страху публічного осуду в аудиторії. Командна взаємодія у процесі спільного наповнення словників професійних термінів створює ефект когнітивної опори, студент бачить роботу інших, додає власні ідеї перекладу термінів та відчуває себе частиною академічного товариства.

Необхідно також відзначити, що саме інтерактивна взаємодія студентів під час занять має потужний терапевтичний психолого-педагогічний ефект. На відміну від класичного монологічного навчання, де студент залишається самотнім із мовними труднощами, інтерактивні формати (парна, групова робота, мовні проєкти) перетворюють освітній простір на підтримувальне середовище.

Психолінгвістичними перевагами такої взаємодії є деконструкція мовної тривожності, адже страх публічної помилки перед викладачем та аудиторією є негативним фактором ментального здоров'я студентів. Коли взаємодія переноситься в невеликі групи чи команди рівень стресу значно знижується, оскільки помилка перестає сприйматися як особистісний провал.

Окрім того, вивчення професійної термінології та складних дискурсивних моделей часто викликає у студентів відчуття когнітивного відчуження. Інтерактивна робота (наприклад підбір необхідних професійних термінів для організації проведення симуляційних переговорів з певної тематики) дає можливість сформувати соціальні зв'язки. Студенти відчувають себе частиною фахової спільноти, що знижує рівень академічної ізоляції.

¹⁷ Пасинчук К., Демченко А. Освітнє середовище ЗВО як фактор збереження психічного здоров'я майбутніх фахівців. *Актуальні питання гуманітарних наук. Педагогіка*. 2024. Вип. 81. Том 2. С. 273–278.

Під час організації комунікативної діяльності студентів, наприклад під час дискусії з пошуку рішень певної проблеми, робота з інтерактивними платформами для синхронної взаємодії стимулює розвиток навичок взаємодопомоги, емпатійної комунікації, психологічної стійкості та дає відчуття колективного успіху, що у свою чергу впливає на рівень емоційного інтелекту. У процесі такої діяльності студенти формують уміння адаптувати свій тип мовлення під співрозмовника, слухати інші способи вирішення проблеми, представляти свої варіанти рішень, що сприяє навичкам командної роботи та формуванню професійного мікроклімату.

ВИСНОВКИ

Таким чином, можна констатувати, що цифрове освітнє середовище має потужний і багатогранний потенціал для оптимізації ментального здоров'я студентів закладів вищої освіти у процесі вивчення нової професійної термінології та формуванні комунікативних навичок. Трансформація освітнього процесу дає поштовх до нівеляції психоемоційних тригерів академічного середовища – хронічного стресу та страху помилки перед аудиторією. Забезпечуючи асинхронний формат навчання із професійним лексичним матеріалом, цифрові платформи дають студентам відчуття академічної автономії та психологічної безпеки. Наявність адаптивних гейміфікованих інструментів, систем інтервальних повторень та візуальних засобів семантизації термінів дозволяє здобувачам вищої освіти дозувати навчальне навантаження відповідно до власних психофізіологічних біоритмів, перетворюючи рутинне та виснажливе засвоєння нових слів професійного спрямування на комфортний результативний процес.

Водночас, такі інтерактивні складники цифрового середовища, а саме віртуальні мовні спільноти, професійні дискусійні форуми, хмарні сервіси для командної роботи виступають результативним інклюзивним інструментом соціалізації. Він успішно запобігає виникненню почуття професійної та академічної ізоляції. Перенесення процесу професійної комунікації у цифрове освітнє середовище з розподіленою командою відповідальності суттєво знижує почуття власних недоліків.

Тож, у підсумку варто зазначити, що цифрове освітнє середовище є не просто майданчиком для англomовної підготовки майбутніх спеціалістів, але й фундаментальною основою для формування ментальної резильєнтності у сучасних умовах професійного становлення майбутнього спеціаліста.

АНОТАЦІЯ

У роботі досліджено аспекти вивчення англійської мови професійного спрямування здобувачами вищої освіти у контексті трансформації

освітнього цифрового середовища. Проаналізовано ефективність інтеграції цифрових платформ та додатків Miro, FlingaWall, Memrise, Anki у процесі формування лексичної та комунікативної компетентностей студентів. Розглянуто функціональні можливості провідних онлайн-ресурсів, навчальних платформ орієнтованих на розвиток англомовних професійних мовленнєвих та лексичних навичок. Особливу увагу приділено індивідуалізації навчання, гейміфікації з метою забезпечення умов ментального здоров'я майбутніх спеціалістів. У дослідженні описано переваги використання цифрових платформ для організації синхронного та асинхронного формату навчання. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання для вдосконалення процесу організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, зокрема вивчення англійської мови (за професійним спрямуванням).

Література

1. Анічкіна О. Трансформація професійної підготовки викладачів природничих дисциплін в умовах цифровізації освіти та розвитку штучного інтелекту. *Вища освіта України*. 2026. № 1 (100). С. 85–95. [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2026.1\(100\).11](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2026.1(100).11)
2. Бровко К. Цифрові технології як чинник активізації пізнавальної спрямованості студентів університету в процесі вивчення іноземної мови. *Вища освіта України*. 2025. № 2. С. 64–69. [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2025.2\(97\).08](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2025.2(97).08)
3. Вітрук О., Воробець В. Сучасні підходи до формування лексичної компетентності: інтерактивні платформи та актуальні виклики. *Військові спеціальні науки*. 2026. № 2 (66). С. 11–17. <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2026.66.11-17>
4. Власенко О. Цифрові педагогічні технології у формуванні комунікативної компетентності майбутніх педагогів: моделі, інструменти, результати. *Академічні візії*. 2025. Вип. 50. С. 15–26. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17952802>
5. Головня Ю. Цифрова трансформація вищої освіти в Україні: від академічного центру до освітньо-наукового інноваційного комплексу. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 28. С. 43–58. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-43>
6. Гурко О., Новікова О. Integration of AI tools into the process of teaching academic writing to students: advantages, risks and methodological aspects (based on the DigiFLEd project). 2026. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 5 (47). С. 167–179. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5\(47\)-167-179](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5(47)-167-179)

7. Зінченко А. Майндмепінг на заняттях з іноземної мови: огляд онлайн-конструкторів ментальних карт. *Іноземні мови*. 2023. Вип. 3. С. 55–59. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2023.3.290265>
8. Лашкул В. Способи семантизації професійної лексики у процесі навчання англійської мови майбутніх ветеринарів. *Humanitarian studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*. 2023. Vol. 14. P. 118–125. [https://doi.org/10.31548/hspedagog14\(4\).2023.118-126](https://doi.org/10.31548/hspedagog14(4).2023.118-126)
9. Левицька Л., Сіренко В. Використання інформатично-цифрових технологій у процесі вивчення іноземних мов. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. 2023. № 2. С. 118–123. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15213717>
10. Листопад Н. Designing a digital educational environment for an academic subject.. *Modern Engineering and Innovative Technologies*. 2023. Vol. 3. P 40–45. <https://orcid.org/0000-0003-3550-9985>
11. Матюха В. Використання цифрових технологій при навчанні англійської мови у ЗВО. *Вісник національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. 2024. № 26. С. 58–62. <https://doi.org/10.58407/visnik.242610>
12. Московець Л., Жданюк Л. Психологічна підтримка здобувачів освіти в умовах безпечного освітнього середовища. *Ментальне здоров'я*. 2025. №4. С. 121–124. <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-4.19>
13. Нашиванько О., Резунова В. Формування іншомовної лексичної компетентності студентів вищих медичних закладів освіти у процесі підготовки до складання ЄДКІ. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 62. Т. 2. С. 59–62. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.2.10>
14. Новікова О., Суйма І. Developing English for IT professionals: challenges and strategies in higher education. *Ukrainian sense: scientific collection*. 2025. Issue 2. P. 60–72. <https://doi.org/10.15421/462527>
15. Олійник О., Солошенко О. Підтримка ментального здоров'я студентів під час воєнного стану: можливості ЗНО. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія*. 2026. № 1. С. 229–238. <https://doi.org/10.32782/3041-2021/2026-1-30>
16. Пасинчук К., Демченко А. Освітнє середовище ЗВО як фактор збереження психічного здоров'я майбутніх фахівців. *Актуальні питання гуманітарних наук. Педагогіка*. 2024. Вип. 81. Том 2. С. 273–278. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/81-2-39>
17. Романюк С., Трофімчук В. особливості навчання термінології на заняттях іноземної мови на немовних спеціальностях закладів вищої освіти. *Інноватика у вихованні*. 2025. Вип. 1. С. 142–149. <https://doi.org/10.35619/iiu.vli21.671>

18. Рудоман О., Харжевська О., Шикиринська О. Інноваційні методи навчання англійської мови у цифрову епоху. *Вісник освіти і науки. Серії: філологія, культура і мистецтво, історія та археологія, соціологія*. 2023. №10(16). С. 225–243. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-10\(16\)-225-243](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-10(16)-225-243)
19. Савка І., Яремко Т. Особливості викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для майбутніх фахівців права. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 21. Т. 3. 2020 р. С. 101–104. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2019.21.3-21>
20. Топольник Я. Використання цифрових освітніх середовищ у професійній підготовці викладачів закладів вищої освіти. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2025. №2 (108). С. 178–186. [https://doi.org/10.31865/2077-1827.2\(108\)2025.339908](https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(108)2025.339908)
21. Цепко А. Використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях англійської мови у ЗВО. *Академічні візії*. 2023. №16. С. 32–36. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7701715>
22. Циганенко О. Цифрові інструменти формування комунікативних компетенцій у вищих навчальних закладах. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 10. С. 8–11. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13824187>
23. Чайковська О. Цифровізація викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. *Філологічні дисципліни в закладах вищої освіти: лінгводидактичні аспекти : монографія / за заг. ред.: І.І. Гуменюк ; Заклад вищої освіти «Підільський державний університет». – Львів-Торунь : Liga-Pres*. 2023. С. 173–186. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-304-3-13>
24. Школа І., Дмитренко Н., Кондратьєва О., Шиманович І., Мороз О. Gamification methods for developing lexical competence of engineering students. *Environment. Technology. Resources. Proceedings of the 16th International Scientific and Practical Conference*. 2025. Vol. 3. P. 269–275. <https://doi.org/10.17770/etr2025vol3.8543>
25. Шпарик О. Цифрова трансформація середньої освіти: спільні стратегічні вектори США та країн ЄС. *Український педагогічний журнал*. 2022. Вип. 3. С. 33–43. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-3-33-43>

Information about the author:

Kondratieva Olena,

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of English Languages

for Non-Philological Specialities,

Oles Honchar Dnipro National University

72, Nauky Avenue, Dnipro, Ukraine